

Ο ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ

(Μυθιστορία 'Ηλ. Βερτέ.—Μετάφρασις Α. Β.)

[Συνέχεια: Όπε προηγουμένου φύλλου].

ΚΕ'.

Τελευταῖα τῆς Φακινέτας κατορθώματα.

'Ενθυμεῖται βεβαίως ὅτις αναγνώστης, διὰς διαπραγματεύσεις, αἰτίες παρηκολούθησαν τὴν ἐν τῷ Κτήματι παρέμβοσιν τῆς χωροφυλακῆς, ἡ Φακινέτα εἶχε κατορθώση ν' ἀπατήσῃ τὴν ἐπαγρύπνησιν τοῦ Ἡρακλέους καὶ νὰ φύγῃ εἰς τοὺς ἄγρους μετὰ τοῦ ἐπιδίκου παιδίου.

'Ο Ιερώνυμος ταχέως παρετήρησε τὴν ἀπουσίαν της, ὥρμησε δὲ καὶ αὐτὸς ἔξω τῶν ἑρεπίων, καὶ ἐπανεῖδεν εὐχαρίστως τὴν παράφρονα, τεσσαράκοντα μόλις ἀπέχουσαν ἡ πεντήκοντα βήματα. Ἐτράπη δὲ εἰς καταδίωξιν αὐτῆς, καὶ, κατὰ τὸν δρόμον αὐτοῦ, ταχέως θὰ τὴν κατέφθανεν.

'Ο σχοινοβάτης καὶ ἡ σύζυγός του ἤρχιζον νὰ ἔξαντλωσι τοὺς πόρους των ἐν τῷ λατομείῳ ἔκεινων, ὅπου κατὰ τὰ θύμη τῶν ἀθιγγάνων εἶχον ἐγκατασταθῆ. Θέλοντες δὲ νὰ ἐπαναλάβωσι τὸν πλάνητα βίον των, ἐσκέφθησαν διὰ διάσος των, ἐκ δύο μόνον ἀποτελούμενος προσώπων, δὲν εἶχε πλέον μεγάλας ἐπιτυχίας πιθανότητας. 'Ο Ζωζὸς ἦτο εἰς αὐτοὺς πράγματι ἀπαριτητος, οὐχὶ τόσον διὰ τὸ ἀθητικά του γυμνάσια, ἀτίνα ἀπεστρέφετο, δόσον διὰ τὰς παιδικὰς αὐτοῦ ἀστειότητας, αἰτίες ἐφύιδρυνον, ὡς παρεμβλήματα τῶν παραστάσεων, τὸ κοινόν. 'Επειθύμει λοιπὸν διὰ τὸν Ιερώνυμος ν' ἀνακτήσῃ ἀντὶ πάστης θυσίας τὸν νεαρὸν αὐτοῦ μαθητευόμενον, μὴ τολμῶν δὲ νὰ τὸν διεκδικήσῃ δικαστικῶς, ὡς τὸν συνεβούλευον, ἀπεφάσισε νὰ τὸν ἀρπάσῃ τῆς Φακινέτας καὶ διὰ τῆς βίας, εἶτα δὲ νὰ ἀναχωρήσῃ πανοικεῖ.

'Εδίωκε λοιπὸν μετὰ μεγάλης σπουδῆς τὴν παράφρονα, ἐκείνη δὲ φεύγουσα ἐστρεφεν ἐνίστε τὴν κεφαλὴν καὶ κατενόει εὔκόλως τὸν σκοπόν του. 'Η Φακινέτα ἐθεωρεῖτο ταχύπους, καὶ ἀν δὲν εἶχε τὸ φορτίον τοῦ παιδίου, εὔκόλως θὰ διέφευγε τὸν χονδρὸν ἀθλητήν. 'Αλλ' διὰ τὸν Ιερώνυμος ἐγνώριζεν, διὰς κατέσχεν. 'Ηρειτο λοιπὸν βαδίζων δι' ὅμοιου πάντοτε βήματος, καὶ προσπαθῶν νὰ βλέπῃ μόνον τὴν Φακινέταν, βέβαιος ὡν, διὰ τὴν παρέδιδε τέλος εἰς αὐτὸν ἡ κόπωσις.

'Αληθῶς δὲ μετ' ὀλίγον ἐφάνη ἀποκαμοῦσα ἡ ταλαιπωρος γυνή. Εἶχε μὲν πολὺ προδράμει τοῦ Ἡρακλέους, ἀλλ' ἐπνευστία ἥδη, καὶ πρό-

δηλον ἦτο διὰ δὲν ἥθελε δύνηθη νὰ ἔξακολουθήσῃ τὸν δρόμον της ἐπὶ πολὺ. 'Ανεζήτησε πέριξ διὰ τοῦ βλέμματος βοήθειάν τινα κατὰ τοῦ ἀνενδότου ἐχθροῦ της ἀλλὰ δυστυχῶς τὸ μέρος ἦτο ἔρημον. Οἱ ἐν τῷ Κτήματι πρὸ μικροῦ συνηγμένοι εἶχον τραπῆ ἀλλην ὁδόν, ἵσως δὲ καὶ θὰ ἐδίσταζε νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτῶν συνδρομήν.

'Ἐν τῇ ἀγωνίᾳ της παρετήρησεν ἐκεῖ πλησίον μικράν τινα λόχυην, ἡς ὑψηλά τινα δένδρον ὑψοῦντό που καί που ὑπὲρ τοὺς πυκνοὺς θάμνους· καίτοι δὲ τὸ δάσος ἔκεινο ἦτο μικρόν, ἐφαίνετο δύναμενον νὰ παράσχῃ προσωρινὸν ἀσυλον. 'Ἐδραμε λοιπὸν ἐκεῖ ἡ Φακινέτα, καὶ εἰσεχώρησεν εἰς ἀτραπὸν ἐλισσομένην διὰ τῆς λόχυης.

'Ταχέως ὅμως παρετήρησεν διὰς καταφύγιον αὐτὸν μικράν τῇ παρεῖχεν ἀσφάλειαν. Τὸ δάσος μόλις εἶχε πεντήκοντα βημάτων διάμετρον, ἐκτὸς δὲ μεμονωμένων τινῶν πυκνοφύλλων συστάδων, ἦτο τόσῳ ἀραιόν, ὡστε τὸ βλέμμα ἥδυνατο νὰ τὸ διαπεράσῃ ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον. 'Ἐπειθύμει βεβαίως ἡ Φακινέτα νὰ παρέλθῃ ἀλλ' αἱ δύναμεις εἶχον ἐκλήπει, καὶ ἡ ἀνάγκη τῇ ἐπέβαλε νὰ σταματήσῃ μικρόν, ὅπως ἀναπνεύσῃ.

'Ο Ἡρακλῆς, οὅστις ἐκ προηγουμένων αὐτοῦ περιπάτων ἐγνώριζε βεβαίως τὸ μέρος ἔκεινο, ἐφαίνετο κατανοῦν τὴν ἀμηχανίαν τῆς παράφρονος, καὶ προύχωρει πάντοτε χωρίς νὰ σπεύσῃ.

'Δὲν ἀπειχεῖ δὲ πλέον πολύ, ὅτε ἡ Φακινέτα ἐφάνη λαθούσα τολμηρὰν ἀπόφασιν. 'Απέθηκε χαμαὶ τὸ παιδίον, ὅπερ ἐτρεμε καὶ αὐτὸν τὴν προσέλευσιν τοῦ φοβεροῦ τοῦ διώκτου, καὶ τὸ ἡρώτησε ταπεινῆ τῇ φωνῇ.

— Πάκωβε, ζεύρεις ν' ἀναβαίνῃς εἰς τὰ δένδρα;

— "Άλλο τίποτε! " Οταν ἥμουν μὲ τὸν Γερώνυμο καὶ τὴν γυναῖκα του καὶ περνούσχμε ἀπὸ κανένα περιβόλι, ἔμβαινα ἀπὸ τὴν τρύπα τοῦ φράχτη κ' ἔκλεφτα κεράσια, μῆλα...

— Μὴν τὰ λέεις αὐτά, Πάκωβε, . . . νὰ μὴν εἰποῦν . . . Τὸ λοιπόν, ἀφοῦ μπορεῖς, ἀναίθιας αὐτὸν τὸ μεγάλο δένδρο, καὶ κρύψου μέσα τὰ φύλλα, ὡς ποῦ νὰ περάσῃ αὐτὸς ὁ καταραμένος. Μὴν κουνηθῆς . . . κατάλαβες; "Ἐπειτα ἔρχομαι καὶ σὲ παίρνω καὶ φεύγομεν,

— Ναι, ναι! . . . δὲν θέλω νὰ πάγω ἐγὼ μὲ τὸν Γερώνυμο.

— Αναίθια λοιπόν.

Καὶ προσέθηκεν ἡ Φακινέτα δι' ἀποκαλυπτικοῦ ὕφους:

— "Ετσι θὰ ἴσαι καὶ πειὸ κοντὰ τὸν οὐρανόν, ἀπό που κατέβηκες.

Καὶ ὑψώσε τὸ παιδίον διὰ τῶν χειρῶν της, ἵνα φύλασῃ εὐκολώτερον τοὺς πρώτους κλάδους δρυός.

Ο Ιάκωβος, καίτοι μὴ προωδευμένος πολὺ ἐν τῇ γυμναστικῇ, ἵτο λίαν εὐκίνητος. Ἐδραξε τὸν πρῶτον κλάδον, ἀνερριχήθη εἰς τοὺς ὑπερτέρους, μετὰ δεξιότητος πιθήκου μᾶλλον ἢ ὄντος οὐρανίου, ώς τὸν ἐνόμιζεν ἡ ταλαιπωρος παράφρων, καὶ ἀπεκρύψῃ ταχέως ἐν τῇ πυκνότητι τοῦ φυλλώματος.

Τότε ἡ Φακινέτα ἀνέπνευσεν. Ἀφοῦ δὲ ἀπέτινεν εἰς τὸ παιδίον μυστηριῶδές τι νεῦμα παραγγέλλον εἰς αὐτὸν νὰ μὴ κινηθῇ, ἐπλανήθη διὰ τῆς λόχυης, ἔρευνώσα κύκλῳ ώσει ἀνεζήτει τι. Ἀνεκάλυψε δὲ τέλος χαμαὶ ὑπεριμέγεθες βόπαλον, ἢ μᾶλλον κοντόξυλον, λησμονήθὲν ἐκεῖ παρά τινος ὑλοτόμου. Τό τηρπασε, καὶ καταστέλλουσα τοὺς γέλωτάς της, ἔκρυψῃ σπισθεν συστάδος δένδρων παρὰ τὴν ἀτραπόν.

Ηκούοντο ἡδη ἐπὶ τῶν ξηρῶν φύλων τὰ βαρέα βήματα τοῦ Ἡρακλέους, ὅστις προύχώρει βλασφημῶν καὶ πειθαρέπων. Ἐφάνη φοβερὰ δυσαρεστηθείς, ὅτε οὐδένα εἶδεν ἐν τῷ δάσει πεπισμένος δέ, ὅτι ἐκεῖνοι οὓς κατεδίωκεν εἴχον διαβῆ αὐτό, εἰσεχώρησεν εἰς τὴν ἀτραπόν.

Η Φακινέτα ἔμενε συνεσπειρωμένη σπισθεν τῆς κρύπτης της, ώς τίγρις ἐνεδρεύουσα τὴν λείχην τῆς τοσούτῳ δὲ ὀλίγην θέσιν κατεῖχεν, ὥστε δὲ Ἡρακλῆς ἥγγισε τοὺς θάμνους, ὅπου ἐκρύπτετο, χωρὶς νὰ τὴν ὑποπτεύσῃ. Μόλις δύμως ἐκεῖνος παρῆλθε, καὶ ἡ τρελλὴ ὄντες δημιουργίας εἶχε τὸ βόπαλον τῆς διὰ τῶν δύο χειρῶν καὶ τὸ κατέφερε βαρὺ ἐπὶ τὴν κεφαλήν του.

Ο Ιερώνυμος ἔπεσεν ώς βοῦς κροταφισθείς δι παλαιός του πῦλος εἴχε τιναχθῆ μακράν, καὶ τὸ κρανίον του ἐφαίνετο χαῖνον καὶ ἀναβλύζον αἷμα. Ἄλλη ἀνήρ τοσούτον ῥωμαλέος δὲν ἥτο δυνατὸν νὰ φονευθῇ δι' ἐνὸς μόνου κτύπου, καὶ κατὰ πᾶσαν πιθανότητα κατέκειτο ζαλισμένος μόνον. Η Φακινέτα, ὑποπτεύουσα τοῦτο, ἐπετέθη ἐκμανῆς κατὰ τοῦ χαμαὶ κεψέμενου ἔχθροῦ της, καὶ ἐξηκολούθησε κτυπῶσα λυσσωδῶς. Μὲ τοὺς ὄφθαλμοὺς προεξέχοντας, ἀφρισμένον τὸ στόμα καὶ σφίγκτοὺς ὄδόντας ἐποδοπάτει τὸ σπαῖρον ἐκεῖνο σῶμα, ἔβρυχάτο καὶ ἐφώνει διὰ πνιγομένης φωνῆς:

— Ελα λοιπόν... ἔλα νὰ μοῦ πάρης τὸ παιδί μου!

Δὲν ἔπαυσε δὲ πλήττουσα, μέχρις οὐ δὲ ἄθλιος ἀθλητὴς ἀπέμεινεν ἐντελῶς ἀκίνητος. Τότε μόνον ἀπηυδημένη, ἀσθμαίνουσα καὶ φρίσσουσα σύσσωμος ἐσταμάτησεν εἴχε δὲ θρυσθῆ καὶ τὸ βόπαλόν της, ὥστε δὲν ἐκράτει πλέον ἢ ἄχρηστον αὐτοῦ τεμάχιον.

Συντελεσθέντος τοῦ φόνου, ἡ ἔξαψίς της κατέπεσεν. Ἐμεινεν ἐπὶ τινας στιγμὰς σκυθρωπὴ καὶ σιγῶσα, συναισθανμένη ἴσως, παρὰ πᾶσαν τὴν διανοτικὴν αὐτῆς ἀποπλάνησιν, διοῖον ἔγκλημα ἐπράξεν. Ἄλλα τὸ αἰσθημα αὐτό, καὶ

ἄν υποτεθῆ, ἐνέδωκε μετὰ μικρὸν εἰς αἰσθήματα ἐναντία. Ἀνέστρεψε διὰ τοῦ ποδὸς τὸ προσμένον πρόσωπον τοῦ πτώματος καὶ διερράγη εἰς γέλωτα, λέγουσα·

— Ψόφησ! Δὲν θάλη πλέον νὰ μοῦ γυρεύῃ τὸ παιδί μου.

Δραμοῦσα δὲ πρὸς τὴν δρῦν, ὅπου ἐκρύπτετο τὸ παιδίον, ἐφώνησε φαιδρά·

— Καταΐκα, Ιάκωβε, καταΐκα γρήγορα. Μὴ φοβᾶσαι... τὸν ἐσκότωσα τὸν παληὸν σου ἀφέντη!

— Καλὰ τούκαμες, ἀπήντησεν ἐκεῖνος προβάλλων διὰ τοῦ φυλλώματος τὴν κατεπτομένην μορφήν. Μὰ εἰσαι βέβαιη;

— "Ελα νὰ ιδης,.. ἐδῶ κοντὰ εἶνε,. Νὰ ιδης τί περίεργο!..

— Καταΐκασινω. ἀλλὰ νὰ μοῦ δώσῃς μπισκότα καὶ κρασί, ὅταν φτάσωμε 'ςτο σπίτι μας.

Διατυπώσας οὕτω τοὺς όρους του, δὲ κύρι Ζωζὸς ὁλισθησε κάτω τοῦ δένδρου καὶ ἐπήδησε χαμαὶ. Η Φακινέτα τὸν ἐσφιγκεῖ εἰς τὰς ἀγκάλιας καὶ τὸν κατεφίλησε.

— Τόρα σ' ἔχω ἐγώ! εἶπεν ἐγώ, μονάχη ἐγώ.

Ο υποτιθέμενος Ιάκωβος, ὅστις οὔτε νὰ θωπεύῃ ἥρεσκετο οὔτε νὰ θωπεύεται, ἀπεσπάσθη ἀδημονῶν τῶν μητρικῶν περιπτύξεων.

— Πάμε νὰ ιδοῦμε, εἶπε.

Καὶ ἐπέστρεψεν ἀμφότεροι ἐκεῖ ὅπου ἐκείτο, ἐν μέσῳ τῆς ἀτραποῦ, τὸ πτώμα. Η παράφρων ἐηκολούθει γελῶσα, ἀλλὰ δὲ μικρὸς σχοινοβάτης ἔστη εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων βημάτων, καὶ προτείνων τὸν τράχηλον, ἀπλανές ἔχων τὸ βλέμμα, πκρετήρησε τὸν παλαιὸν του κύριον, δημαρχὸν χρόνον εἴχεν ύπολάθει πατέρα του.

— Φοβᾶμαι! εἶπε τέλος. Πάμε!

Καὶ κρύπτω τὸ πρόσωπόν του διὰ τῶν χειρῶν, ἀπεμακρύνθη ταχὺς. Η Φακινέτα ἐδραμε κατόπιν του. Ο φόνος δὲν εἶχε διαπράξει ἐφανετοῦτο τὴν ἀνησύχει ἀκούσαν. "Εθλεπε κύκλῳ της τεθορυθμημένη, καὶ αἱ ἀπότομοι αὐτῆς κινήσεις ἐμαρτύρουν τὴν ἐνδόμυχον αὐτῆς ταραχήν.

— Αὐτοὶ οἱ δικαστικοὶ, ἐψιθύριζεν, εἶνε τόσον ἀνόητοι.. Δὲν πρέπει νὰ μᾶς εὔρουν.. Δὲν ἐννοοῦν ἀπ' αὐτά... "Επειτα, ἡ φωτιὰ τὰ καθαρίζει ὅλα.

Η παράφρων καὶ τὸ παιδίον προύχωρησαν διὰ τοῦ ἐρημοτέρου μέρους τῶν ὑπερκειμένων τῆς Τόνης βράχων. Η Φακινέτα ἐγγύριζε κάλλιστα τὰ περίχωρα, καὶ κατηυθύνθη πρὸς κοιλότητα τινα, ἣν ἀπέκρυπτον ἔγγρια φυτά. Τὸ μικρὸν αὐτὸν σπήλαιον ἐκεῖτο μακρὰν πάσης πεπατημένης ὁδοῦ, ἐνῷ τούναντίον συνέβαινεν εἰς τὸ λατομεῖον, ὅπου προσωρινῶς εἴχε κατοι-

κήσει δὲ Τερώνυμος μετὰ τῆς ὡραίας Ἀμερικανίδος.

Ἐκεῖ ἐγκατέστη δὲ Φακινέτα ἵνα διανυκτεύσῃ. Ἐξήγαγε τοῦ θυλακίου της ἄρτον καὶ ὀλίγους καρπούς, ἀτινα τὸ παιδίον κατεβόχθισεν ὀρεκτικῶς ὅπως πάντοτε· εἰτα δὲ ἀπεκοιμηθῇ ἐπὶ κοίτης προχείρου ἐκ βρύου καὶ χόρτων ξηρῶν.

Η παράφρων ἐκάθισε πλησίον του καὶ ἔζηγαγε κάτωθεν τοῦ φορέματός της πολλὰς δέσμας τῶν κανναβοξύλων ἐκείνων, ἀτινα δὲ Νοέλ εἰχε παρατηρήσει εἰς τὸ Κτήμα τοῦ Κρεμασμένου. "Ηρχισε δ' ἐπιμελῶς διατάσσουσα αὐτὰ κατ' ἴδιον τρόπον, καὶ ἐψιθύριζε, γελῶσα πάλιν:

— Νὰ ιδοῦμε.. νὰ ιδοῦμε.. Χύσαμε πάλι αἷμα... καὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε τὸ ἴδιο σᾶν τὴν ἀλλη φορά.. Τὸ καλὸ εἶνε ὅτι.. ἡ φωτιὰ τὰ καθαρίζει ὅλα!.

Η φράσις αὐτὴ ἐφαίνετο ἐγχαραχθεῖσα ἀπό τινος εἰς τὴν διάνοιάν της καὶ δὲν ἐφαίνετο μέλλουσα νὰ ἔξαλειφθῇ ταχέως.

Πολλαὶ οὕτω παρηλθον ὥραι. "Οτε δ' ἐπλησίασεν ἡ ἑσπέρα, ἡ Φακινέτα ὑπέθεσεν ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸν πύργον, μὴ κινδυνεύουσα ν' ἀναγνωρισθῇ. Ἐξήπνησε τὸ παιδίον, ὅπερ ἐγόγγυσε, καὶ ἔβαδισαν ἀμφότεροι πρὸς τὸ Βλίνυ.

— Ήτο δὲ ἡδη νῦξ ὅτε ἔφθασαν.

Αἱ θύραι τοῦ πύργου ἤσαν κλεισταῖ. Ἄλλ' ἡ Φακινέτα, ἥτις εἶχε διαβῆ διὰ τοῦ κήπου, εἶχε τὸ κλειδίον μικρᾶς τινος κηπαίας θύρας, καὶ δι' αὐτῆς εἰσῆλθεν εἰς τὸν πύργον, χωρὶς νὰ προσδράμῃ εἰς τὴν ἀμφίβολον προθυμίαν τοῦ Βερναρδῆ. "Οτε δέ τοῦ θέληθε μετὰ τοῦ μικροῦ της συνοδοῦ αὐλήν τινα ὅπου ἤσαν οἱ σταῦλοι, δὲν κατώρθωσε ν' ἀποφύγῃ τὴν προσοχὴν τοῦ ἀμαξηλάτου θαλαμηπόλου, ὅστις ἡσχολεῖτο εἰς θεραπείαν τῶν ἱππων του. Προβάς οὕτος εἰς τὴν φλιάν τοῦ σταύλου, καὶ φανὸν εἰς χειρας κρατῶν, εἶπεν ὄργιλος:

— Σὺ εἶσαι πάλι, ἀσυμμάζευτη; τί θέλεις; Τάκαμες πάλι θάλασσα σήμερα, καθὼς φαίνεται, γιατὶ ἡλθαν οἱ χωροφύλακες καὶ σ' ἐγύρευεν.. Ἄλλα τόρα, νὰ σου 'πῶ, ποῦ ὅπου καὶ ἂν ἦν φεύγομεν δῆλοι ἀπ' αὐτὸ τὸ βρωμόσπιτο, 'λιγο μὲν ποιὸς 'μπαίνει καὶ ποιὸς βγαίνει. Αὔριο τὸ πρωὶ ἀκοῦς τὰ τούμπανα!

Η Φακινέτα ἐμεινεν ἀτάραχος καὶ μειδιῶσα.

— "Ετσι λοιπόν, κύριε Βερναρδῆ, εἶπε, οἱ ἀφεντάδες φεύγουν αὔριο;

— Ηρίν ἔημερώσῃ.. Ἔτοιμάζω τὸ ἀμάξι καὶ τὰλογα, καὶ στερεά θὰ 'πάγω καὶ ἐγὼ νὰ πλαγιάσω, γιατὶ δὲν ἔχω ὅρεξι νὰ κοπιάζω ἐγὼ γι' ἀνθρώπους ποῦ δὲν ἔχουν πεντάρα.

— Εἰσαι λαμπρὸς ὑπηρέτης, κύριε Βερναρ-

δῆ.. Ἀλλά, πρὶν ἀναίσθοῦμε 'ς τὴν κάμαρη μας, ηθέλαμε, ἐγὼ καὶ δὲ Ιάκωβος, νὰ βάλωμε κάτι 'ς τὸ στόμα μας.

— Κυτταξτε 'ς τὸ μαγερειό.. Θαύρητε ὄλιγο κρέας καὶ ψωμί.. Ἐχει, θαρῶ, καὶ ἔνα κερί ἀναμμένο.. Μὴ μὲ σκοτίζετε πειά, προσέθηκεν ἀδημονῶν μοῦ φτάνουν ἡ δικαῖος μου σκοτούρωσις.

— Εὐχαριστῶ, κύριε Βερναρδῆ, ὑπέλαβε μειλιχιώτατα ἡ παράφρων καὶ ἐμεῖς θὰ πλαγιάσωμε γρήγορα γιατὶ εἴμεθα κουρασμένοι.. Ἀλήθεια, Κύριε Βερναρδῆ, ποῦ κοιμᾶσαι;

— "Οπου κοιμοῦμαι πάντοτε.. 'ς τὴν κάμαρα τοῦ σταύλου.. κοντά 'ς τὰλογά μου.

— Καλὸ τὸ μέρος! καλό! ἀπήντησεν ἡ Φακινέτα.

Καὶ ἀπεικρύνθη, ἐπαναλαμβάνουσα μετὰ παραδόξου εἰρωνείας:

— Καλὸ τὸ μέρος! καλό!

Ο ὑπηρέτης δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τοὺς λόγους αὐτούς, καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὸ οἴκημά του βλασφημῶν ταπεινὴ τὴν φωνὴν.

Ἐν τῷ μαγειρείῳ εὗρεν ἡ Φακινέτα φῶς, ὅπως εἶπεν δὲ Βερναρδῆς, καὶ κατώρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ ἐν τῷ βάθει κυλικείου ὀλίγα λείψανα τροφῆς, ἀτινα ἔδωκεν εἰς τὸ παιδίον. Αὐτὴ δὲν ἔφαγε τίποτε. Ἡτο τεταραγμένη καὶ οἱ ὄφθαλμοί της ἐλαμπον, τὰ δὲ χείλη της ἐκινοῦντο ἀνάρθρως. Ἀνέμενεν ἀνυπομόνως νὰ τελειώσῃ δὲ Ιάκωβος τὸ δεῖπνον του, ἀλλ' ὁ μικρὸς φαγῆσε οὐδόλως ἐσπειδεν, ἐπαυσε δὲ ὅτε ἐτελείωσαν καὶ τὰ τρόφιμα.

— Πᾶμ' ἐπάνω τόρα, εἶπεν ἡ τρελλή· ἔχω πολλὴ δουλειά, καὶ 'ς τὸν οὐρανὸν θὰ γευματίσης καλλίτερα.

Τὸ παιδίον εἶχε συνειθίσει νὰ μὴ ἐννοῇ τίποτε ἐκ τῶν λόγων τῆς θετῆς του μητρός, καὶ τὴν παρηκολούθησε τρίβον τοὺς ὄφθαλμούς του.

Ἐφθισαν οὕτω εἰς τὸ πενιχρὸν δωμάτιον, ὅπερ κατέκουν ύπὸ τὴν στέγην, καὶ ὅπου ἔφερε θαυμασία κλίμαξ μὲ δρύενον γλυπτὸν κιγκλιδωμα, ἐν τῶν κοσμημάτων τοῦ πύργου. Ἡ Φακινέτα δὲν ἐσυλλογίσθη νὰ ἐκδύσῃ τὸν μικρόν, ἀλλ' ἀπέθηκεν αὐτὸν ἐνδεδυμένον εἰς τὴν κλίνην του, ὅπου ταχέως ἐκεῖνος ἀπεκοιμήθη.

Ἡ παράφρων, ὅρθια ἐνώπιόν του, τὸν ἐθεώρησε κατ' ἀρχὰς ὑπνωττοντα, καὶ ἔλεγέ τις ὅτι νέα πάλη, πάλη παραφροσύνης καὶ λογικοῦ, ἐτελεῖτο ἐν τῇ διανοίᾳ της, διότι φοβερὰ ἦτο ἡ συστολὴ τῶν χαρακτήρων τῆς μορφῆς της. Ἄλλ' οἰονδήποτε καὶ ἀν ύπηρξε τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ τὸ ἀποτέλεσμα, ἡ Φακινέτα ἐχειρονόμησεν αἰφνῆς ἀγρίως, καὶ ἀρπάσασα τὸ φῶς, ὥρμησεν ἔχω τοῦ δωματίου.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἥρξατο πειρεχομένη τὸν πύργον, οἵτινος πάντες οἱ θάλαμοι ἦσαν ἔρημοι, καὶ τὸ κηρίον ὅπερ ἔκρατει ἀγεφα-

νετο διαδοχικῶς εἰς ἔκαστον ὄροφον καὶ ἔκαστον παράθυρον. Ἀλλ' ὁ εἰς τοὺς διαδρόμους βαροθρούμενος ἀνεμος ἔσβεσε τέλος τὸ φῶς της, καὶ ἡ παράφρων ἐξηκολούθησεν οὐχ ἥπτον τὸ ἔργον αὐτῆς ἐν τῷ σκότει. "Ιστατό που καὶ που, μετακινοῦσα τὰ ἔπιπλα, κλείσουσα θύρας, καὶ ἀφαιροῦσα τὰ κλειδῖα των αὐτὴς δὲ ἥτο ἡ αἰτία τῶν παραδόξων ἑκείνων θορύβων, οὓς εἶχεν ὑπολάβει ὁ Λοβεδὺ ἀποτέλεσμά του ἀνέμου. Πολλάκις, παρερχομένη πρὸ τοῦ δωματίου ὃπου εύρισκοντο πατήρ καὶ γιός, εἶχεν ἀσυστόλως προσεγγίσει τὸν ὄφθαλμόν της εἰς τὴν ὅπην τοῦ κλειθροῦ, ἀκούοντα τὰ λεγόμενά. Τίς ὁ λόγος τῶν περιπλανήσεων τούτων, ταχέως θέλομεν μάθει.

"Ἐπειδὴ ἡ νῦν ἥτο ἥδη προχωρημένη, περιῆλθεν ἔτι ἀπαξ, ἀλλὰ ταχέως, ὅλον τὸν πύργον, ὀλίγον μόνον ἐκάστοτε ἰσταμένη, καὶ τρέχουσα πάλιν δι' ἐλαφροῦ βήματος, γελῶσα δέ που καὶ που μετὰ προφυλάζεως, ώς παιδίον παρασκευάζον ἀθύψαν τινὰ ἀστειότητα. Τελειώσασα τὸν περίπατόν της, ἐπέστρεψεν εἰς τὸ δωμάτιον αὐτῆς, ἔλαθε τὸν Ἰάκωβον εἰς τὰς ἀγκάλας της, κοιμώμενον πάντοτε, καὶ καταβαίνουσα ἐλαφρῶς τὴν κλίμακα, εἰσῆλθεν, ώς εἴδομεν ἥδη, αἰφνιδίως εἰς τὸν θάλαμον, ὃπου εύρισκετο ὁ Λοβεδὺ μετὰ τοῦ γιού του.

"Ο πρώην χρηματιστής, συνελθὼν ἐκ τῆς ἐκπλήξεως του, ἀνέκραξεν ὄργιλος:

— Μὰ τί θέλεις πάλιν ἐδῷ, ἀνόητη, αὐτὴν τὴν ὥραν; Δὲν εἶναι καιρὸς διὰ φλυαρίας· εἶναι ἄργα, θέλω νὰ κοιμηθῶ, καὶ βλέπεις ὅτι ὁ "Ἐκτωρ" κοιμάται.

— Μπᾶ! ἀλήθεια! εἶπε μειδιῶσα ἡ παράφρων. Τότε νὰ βάλωμεν λοιπὸν τοὺς δύο ἀδελφούς πλάγι πλάγι... τὸν μεγάλον καὶ τὸν μικρόν.. δύο ἀγγέλους!

Καὶ ἀπέθηκε τὸν Ἰάκωβον ἐπὶ δέρματος τίγρεως, ἡπλωμένου πρὸ τοῦ ἀνακλίντρου ὃπου κατέκειτο ὁ "Ἐκτωρ".

— Καὶ τί σὲ χρειαζόμεθα τόρα, ἐσένα καὶ αὐτὸ τὸ παιδί; ἀνέκραξεν ἀγανακτῶν ὁ Λοβεδὺ· πηγαίνετε καὶ οἱ δύο σας.

"Αλλ' ἡ τρελλὴ δὲν ἔκινήθη.

— "Οχι, οχι, Ψαῦμόνδε, ἀπήντησε. Δὲν πρέπει πλέον νὰ χωρισθοῦμε. Τόρα εἴμεθα μαζή ὅλη ἡ οἰκογένεια, καὶ θὰ ἔχωμεν ὅλοι τὴν ἴδια τύχη.. διότι ἡ φωτιὰ τὰ καθαρίζει ὅλα.

Κ' ἐκάθισεν εἰς ἔνα κλιντήρα.

— Αλλά, σιχαμένο πλάσμα, ἀφοῦ σου λέγω..

— "Ψαῦμόνδε, ἐξηκολούθησε λέγουσα σοβαρῶς ἡ Φακινέτα, ζεύρεις ὅτι ἔκαμψε κακά πράγματα σήμερα. Ἐσκότωσα αὐτὸν τὸν σχοινοβάτην, ποὺ ήθελε νὰ μοῦ πάρῃ τὸ παιδί μου, καὶ ἐπειδὴ ὁ Ἰάκωβος ἔχαρηκε πολύ, καὶ μὲ παρε-

κίνησε σχεδὸν νὰ τὸ κάμω, θάχη καὶ αὐτὸς τὸ μέρος του...

— Ο Λοβεδὺ, καίτοι ἀδημονῶν, δὲν κατέρθωσε νὰ κρύψῃ, πόσον ἡ εἰδήσις αὕτη τὸν ἐνδιέφερε.

— Τί λέγεις, Τερέζα; ἐφώνησε. Δι' αὐτὸ ποιόν σ' ἔζητοῦσε ἀπόφει ἡ χωροφυλακή... Ποτος ήζεύρει μάλιστα, ἀν δὲν σ' ἐπαραμόνευσαν καὶ εἰδῶν ὅτι ἐμβῆκες εἰς τὸν πύργον! Πρέπει νὰ ὠφεληθῇς ἀπὸ τὴν νύκτα καὶ νὰ φύγῃς.

"Η Φακινέτα ἐγέλασε.

— "Αφησέ τους νὰ παραμονεύουν! εἶπε.

Καὶ ἀναλαμβάνουσα τὴν σοβαρότητά της προσέθηκεν·

— "Εκάμα καὶ ἄλλα.. Ἀλλὰ καὶ σύ, "Ψαῦμόνδε, καὶ ὁ γιός σου ὁ "Ἐκτωρ δὲν ἔχετε τίποτε εἰς τὴν συνείδησί σας; Ὁ "Ἐκτωρ εἰν" ἔνας παράλυτος ὄπως ἡσουν καὶ σύ.. γελᾷ ταῖς γυναίκαις, ἀφίνει τὰ παιδιά του, σκοτώνει εἰς τὴν μονομαχία ὅσους τὸν στενοχωροῦν, καθὼς ἥθελε να σκοτώσῃ αὐτὸν τὸν εὔμορφο Νοέλ...

— Σούτ... σούτ.. Τερέζα, διέκοψεν ὁ τραπεζίτης, δεικνύων τὸν "Ἐκτωρ, ὅστις ἔκινεῖτο ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου" ἡμπορεὶ νὰ σ' ἀκούσῃ.

— Δὲν θέλεις νὰ διμιλήσωμεν δι' αὐτόν, "Ψαῦμόνδε, ἀς διμιλήσωμεν τὸ λοιπὸν διὰ σένα. "Αν μίαν φοράν, ποῦ ημουν νέα καὶ ἀθώα, δὲν σ' ἀπαντοῦσα εἰς τὸν δρόμον μου, τί εὐτυχισμένη ποῦ θὰ ημουν! Εἰχα γονεῖς τιμίους ἀνθρώπους, καὶ εὐπόρους· θὰ ἐπαιρνα κανένα τίμῳ παλληκάρι, καὶ θὰ ἐγινόμουν μιὰ καλὴ νοικοκυρά. Ἀντὶ νὰ γένιν αὐτό, ζέρεις τι ἔγεινα. Γυναικα ἀτιμη, ποῦ τὴν ἀρνήθηκαν οἱ συγγενεῖς της· ζητιζάνα, ποῦ γέννησε μέσα τοῦ ἀχυρώνα ἔνα πλάσμα δυστυχισμένο· χαρμένο κοριμί, ποῦ ὅλοι τὴν λέγουν τρελλή, καὶ τὴν φορτώνουν καὶ ἄλλα ἐγκλήματα τοῦ ἡράχι...

— Σιώπα τόρα! ὑπέλαθεν ὁ Λοβεδὺ· τίς ἡ χρεία νὰ ἐνθυμῆσαι τόρα αὐταῖς ταῖς παλαιαῖς ιστορίαις;

— Εφοβεῖτο, βλέπων τὸν "Ἐκτωρα προσπαθοῦντα νὰ ἐγερθῇ, καὶ προφέροντα λόγους ἀσυναρτήτους·

— "Αν δὲν τὴν ἐνθυμηθῶ τόρα, "Ψαῦμόνδε, πότε θὰ τὴν ἐνθυμηθῶ; ὑπέλασθεν ἡ παράφρων· Πώς θὰ τοὺς ἐφαίνετο εἰς τὴν χώρα, νὰ ήζευραν πῶς ἐκεῖνος ποῦ ἀνάφτει τὴν πυρκαϊάς, καὶ ζητοῦν νὰ τὸν μάθουν πῶς καὶ πῶς, εἴμ' ἔγω. Καλὰ ἔκαμψε; κακὰ ἔκαμψε; ὁ θεός ἀς μὲ κρίνη. "Ἐνόμιζα, νομίζω ἀκόμη, πῶς ἔκαμψε πρᾶγμα θεάρεστο. "Οσοι χάνονται εἰς μίαν πυρκαϊά πηγαίνουν εἰς τὸν οὐρανό,, εἶναι γνωστό. Γι' αὐτὸ ὅσοι μοῦ ἔκαμψαν καλὸ, τοὺς ἐπλήρωναν καὶ ἔγω ἔτσι· τοὺς ἐδίδα τὴν εύκαιρία νὰ πάντες εἰς ἄλλη, καλλίτερη ζωή. Εἰχα πάντοτε ἀπὸ καίνατα κακάδεινα· ποῦ ζεύρω καὶ τὰ ἐτοιμάζω τόσο ὥραια· κανεῖς δὲν μὲ ὑπώπτευε... καὶ ἐπειτα, ημουν πονηρὰ ἔγω! ἀφοῦ καὶ ὁ Κ.

Νοέλ, ποῦ εἶνε τόσον ἔξυπνος, ἐγελάσθηκε! Ή ίδεα αὕτη προύκάλεσε νέον γέλωτά της.

— Σ τὸν διάδολον αἱ ἐκμυστηρεύσεις σου! διέκοψε μανιώδης ὁ Λοβεδύ. Σοῦ ἀπαγορεύω...

— "Αφοσέ την, πατέρα, νὰ διμιλήσῃ, εἰπεν δ "Εκτωρ ὅστις εἶχεν ἀνακαθίσει διεσταλμένους ἔχων τοὺς ὄφθαλμούς.

— Α! ἔξυπνησες; καὶ κάθησαι καὶ ἀκούεις αὐτὴν τὴν τρελλήν;

— Τρελλή! ἐφώνησεν ἀγρίως ἡ Φακινέτα, τὸ πιστεύεις καὶ σὺ.. Μάλιστα! ἦμουν τρελλή μιὰ φορά, δὲν ἀκουσα τὴν φρικτή σου συμβουλή, διὰ ταῖς κυρίας Δυχαμέλ.. Μιὰν ἡμέρα μοῦ εἶπες, ἔτσι ἀδιάφορος: «ἡ γυναικαδέλφη μου καὶ ἡ κόρη της εἶνε λαμπραίς γυναῖκες· ἀν καῆ τὸ Μεγάλο Σπίτι, θὰ πᾶνε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν οὐρανό!» Κ' ἐπειδὴ δὲν ἔκατάλαβα, μοῦ ἐνθύμισες πόσα καλὰ μοῦ εἶχαν κάμει.. Γύρισε τὸ φτωχό μου τὸ κεφάλι.. καὶ τῶκαμα! Άλλα ὁ θεὸς δὲν ἥθελε, φαίνεται, ἄλλους ἀγγέλους, καὶ...

— Τοιαύτην ἀτιμίαν ἐσμυρδούλευσες, πατέρα; ἡρώτησεν ὁ "Εκτωρ, ὅστις, καίτοι βραχγάρωδή καὶ δύσκολον ἔχων ἔτι τὴν φωνήν, ἐφάνετο ἀνακτήσας τὸ λογικὸν αὔτοῦ.

— Σοῦ ἐπαναλαμβάνω, εἴπεν ἀποτόμως ὁ Λοβεδύ, δῆτα δὲν αὐτὰ εἶνε παραλογισμοί.

— Αἴ.. καὶ δταν μ' ἔβαζες, ύπέλαθε.. πονηρῶς ἡ τρελλή, εἶχες τὸν σκοπό σου! Πρῶτ' ἀπ' ὅλα ἥθελες ν' ἀναγκάσῃς αὐταῖς ταῖς καλαῖς γυναίκαις νὰ καθήσουν εἰς τὸ σπίτι σου, δῆτα δ προκομμένος ὁ νιός σου ἐλογάριασε νὰ κάμη τὴν ἔξαδέλφη του νὰ τὸν πάρῃ χωρὶς νὰ θέλῃ. "Επειτα ἔλεγες δῆτα ἔνα κάποιο χαρτί, ποῦ εἶχε μεγάλη σημασία γιὰ σένα, θὰ ἔκαίσταν τὸν πυρκαϊδ.. "Επειτα, ἀν τὸ πρᾶγμα πιτύχαινε δπως εἶχες τὸ νοῦ σου, ἐκληρονομούσατε σεῖς τὴν μεγάλη περιουσία τοῦ Δυχαμέλ... Πές μου, ἀν τολμᾶς, δῆτι λέγω ψεύματα!

— Όνειρεύεσαι!

— Πατέρα, ἐψιθύρισεν ὁ "Εκτωρ, ἀνακινούμενος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, δῆτα δ συνειδήτος καὶ ἀν ἐφάνην ἔως τόρα, αἰσθάνομαι φρίκην ἀπὸ τὰς φοβερὰς αὐταῖς ἀποκαλύψεις. "Η γυναική αὐτὴ δὲν εἶνε τρελλή αὐτὴν τὴν στιγμήν.. καὶ ἀν σ' ἐνόμιζα ικανόν..

— "Ω, ώ! κύριο "Εκτωρ, ύπέλαθεν εἰρωνικῶς ἡ Φακινέτα, βέβαια.. τὸς ἐσένα στέκει νὰ τοῦ βάλης τὴν θηλειά! "Σὰν νὰ μὴν ἐτοιμάζεσαι νὰ κάνῃς τῆς Ιωσηφίνας δ, τι μοῦ ἔκαμ' ἐμένα δ πατέρας σου;.. "Ελα, ἔλα.. καὶ τὰ ξεύρω δλα.. Μ' ὅλας σου τὰς ὑποσχέσεις, εἶχατε ἀπόφασι νὰ φύγετε τὸ πρωτὶ καὶ οἱ δύο σας, καὶ κανεὶς ποτὲ δὲν θὰ σᾶς ξανάδειπε.. Τί σᾶς ἔμελε σᾶς, τι θὰ γείνωμεν ἡμεῖς, τὰ δυστυχισμένα πλάσματα, ποῦ τὰ πατήσατε καὶ τὰ λυώσα-

τε... Αἴ, προσέθηκεν ἀνακαγγάζουσα, ὅλοι ἐδῷ τόρα εἴμεθα ἔνας κ' ἔνας.. Καλὰ ποῦ ἡ φωτιά τὰ καθηρίζει δλα,, καὶ θὰ βγοῦμε ὅλοι ἀσπροπρόσωποι, δταν παρουσιασθοῦμεν εἰς τὸ θεό.

Κατὰ τὴν συνομιλίαν ταύτην δ ἀηρ εἰχε βαθμηδὸν καταστῇ πνιγηρὸς περὶ τοὺς διαλεγομένους καὶ καπνὸς δρυμούς, καὶ τοι ἐλαφρός, ἥρχιζε νὰ πληροῖ τὸ δωμάτιον. Ο πατὴρ καὶ διεῖδε δὲν τὸν παρετήρουν κατ' ἀρχὰς, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἥσθιανθησαν δύσπνοιαν. Καὶ ἡ Φακινέτα αὐτὴν ἐσπόργγιζεν ἐνίστε τὸ κάθιδρον μέτωπόν της, τὸ δὲ παιδίον, ὅπερ κατέκειτο ἐπὶ τῆς δορᾶς τῆς τίγριδος, συνεταράσσετο βάλλον ἐλαφράς οιμωγάς, ώστε ἔβαρυνεν ἐφιάλτης τὸν πόνον του.

Ιδέα φοβερά, διαδραμοῦσα τὸν νοῦν τοῦ "Εκτορος, ἥρκεσε νὰ διαλύσῃ τοὺς τελευταίους τῆς μέθης του καπνούς. Ἡγέρθη κάτωχρος καὶ ἀνεψώνησε.

— Τί λέγει αὐτὴν ἡ γυναῖκα; Εδῷ κάμνει ζέστην φοβεράν.. πνίγεται κανεῖς...

— Ἀλήθεια, ἀπήντησεν δ Λοβεδύ, νομίζει κανεῖς δῆτι ἀναπνέει φωτιάν.. Διάδολε! Κάπτε ἀσχημην δουλειάν μᾶς ἔπαιξε ἡ τρελλή.

Αντὶ πάσης ἀπαντήσεως, ἡ Φακινέτα ἐκάγγασε πάλιν, ἀλλ' εἰχε νῦν δ καγχασμός τῆς ἀπαισιωτέραν τὴν κλαγγήν.

("Επειτα συνέχεια).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Η σύστασις δημοσίων βιβλιοθηκῶν εἰς τὰς πόλεις εἶνε εἰς τῶν δραστικώτερων ἐκπολιτιστικῶν τρόπων, οὓς πᾶσσα κυβέρνησις ἡ σύλλογοι τοπικοὶ καὶ ίδιωται πρέπει παντὶ σθένει νὰ ἐπιδιώκωσι πρὸς μόρφωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν πολιτῶν. Τὸ τοιοῦτον δ' ἔτι μᾶλλον ἐπιβάλλεται εἰς ήμᾶς ώς ἐν τῶν κυριωτάτων καθηκόντων τῶν δημοσίων ἀρχῶν καὶ τῶν πολιτῶν. Διότι δὲν πρέπει ν' ἀποκρύψωμεν δῆτι, ἐάν ἔχαιρέσωμεν τὰς Αθήνας, τὴν Ζάκυνθον, τὴν Κέρκυραν, ἵσως δὲ καὶ δύο ἔτι, ἀλλ' οὐχὶ τρεῖς τῶν λοιπῶν πόλεων τῆς Ελλάδος, εἰς δῆλας τὰς λοιπὰς πνευματικὸς βίος δὲν ὑπάρχει. Σπάνιοι εἶνε, οὐδὲ ἐπὶ τῶν δακτύλων κακὸν ἀριθμοῦνται, οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀσχολούμενοι περὶ φιλολογικήν τινα ἡ ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν χάριν τῶν συμπολιτῶν των. Κατὰ μεγάλα δὲ μόνον χρονικὰ διαστήματα ἀναγγέλλεται ἡ ἐμφάνισις καλοῦ τινος βιβλίου ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν. Καὶ τοῦτο διότι αἱ καθημεριναὶ στερεότυποι πολιτικαὶ συζητήσεις καὶ ἔριδες ἀπασχολοῦσι τὸν νοῦν καὶ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς τῶν δημοσίων ποτε τυχόντων παιδεύσεως κατοί-